

ಹಿಂದೂ ಜನಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥ !
ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಾತ್ಮೆ ಮತ್ತು ದುಃಸ್ಥಿತಿ : ಖಂಡ ೧

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಇವುಗಳ ಮಹತ್ವ

(Importance of Pilgrim centres and Pilgrimages)

ಕನ್ನಡ (Kannada)

ಸಂಕಲನಕಾರರು

ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ಘೋಷಕರು
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಡಾ. ಜಯಂತ ಬಾಳಾಜಿ ಆಠವಲೆ

ಸದ್ಗುರು ಡಾ. ಚಾರುದತ್ತ ಪ್ರಭಾಕರ ಪಿಂಗಳೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು, ಹಿಂದೂ ಜನಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿ

ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಥೆ

卐 ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗನುಸಾರ ಸನಾತನದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 卐

ಮರಾಠಿ ೩೪೩, ಆಂಗ್ಲ ೨೦೧, ಕನ್ನಡ ೧೯೭, ಹಿಂದಿ ೧೯೫, ಗುಜರಾತಿ ೬೮,
ತೆಲುಗು ೪೫, ತಮಿಳು ೪೩, ಬಂಗಾಲಿ ೨೯, ಮಲಯಾಳಂ ೨೪, ಒರಿಯಾ ೨೨,
ಪಂಜಾಬಿ ೧೩, ನೇಪಾಳಿ ೩ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಮಿ ೨

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦೨೩ ರವರೆಗೆ ೧೩ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ೩೬೪ ಗ್ರಂಥಗಳ ೯೪,೯೩,೦೦೦ ಪ್ರತಿ !

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿ ಸಂಸ್ಥೆ
Shree Siddheshwar Dharmajagruiti Sanstha
ಮ.ಸಂ. 2ಬಿ-29ಎ, ಇಂದಿರಾನಗರ, ಕುಕ್ಕಿಕ್ಕಟ್ಟೆ,
ಉಡುಪಿ 576 101, ಕರ್ನಾಟಕ. ದೂ.ಕ್ರ. : +91 93424 35617
ಇತರ ದೂ.ಕ್ರ. (ಗೋವಾ) : +91 (0832) 2312664
ವಿ-ಅಂಚೆ : granth@sanatan.org

ಮುಖಪುಟದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ : ಕು. ಭಾವಿನಿ ಕಪಾಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಸೌ. ಅವನಿ ಆಳಶಿ

First Edition : Vaikunta Chaturdashi, Kaliyug Varsh 5120
(22th November 2018)

First Edition : Makara Sankranti, Kaliyug Varsh 5125
Fifth Reprint (15th January 2024)

Translated from the original Marathi text 'Teerthakshtre Ani Teerthayatra
Yanche Mahatv'

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅನುವಾದಕರು : ಕು. ರಶ್ಮಿ ರಮೇಶ ನಾಯಕ್,
ಶ್ರೀ. ಗಣೇಶ ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಾಮತ್

ಮುದ್ರಣಸ್ಥಳ : ಆಮೋದ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 010.

ದೇಣಿಗೆ ಮೌಲ್ಯ : ₹ 90/-

ISBN : 978-93-87641-32-7

೐ ಗ್ರಂಥ ಕ್ರ. : 301

© ಪ್ರಕಾಶಕರು All rights are reserved. No part of this publication maybe reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by any means, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of the original publisher. Violators will be liable for criminal / civil action.

ಗ್ರಂಥದ ಸಂಕಲನಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಡಾ. ಜಯಂತ ಆಶವಲಿಯವರ
ಅಧ್ಯತೀಯ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ !

೧. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ 'ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಥೆ'ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ
೨. ಶೀಘ್ರ ಈಶ್ವರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ 'ಗುರುಕೃಪಾಯೋಗ' ಎಂಬ ಸಾಧನಾಮಾರ್ಗದ ನಿರ್ಮಿತಿ : ಇದಕ್ಕನುಸಾರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ೨೧.೧೧.೨೦೨೩ ರವರೆಗೆ ೧೨೭ ಸಾಧಕರು ಸಂತರಾಗಿದ್ದು, ೧,೦೪೭ ಸಾಧಕರು ಸಂತತ್ವದೆಡೆಗೆ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
೩. ಆಚಾರಧರ್ಮಪಾಲನೆ, ದೇವತೆಗಳು, ಸಾಧನೆ, ಆದರ್ಶ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣ, ಧರ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲ ಗ್ರಂಥಗಳ ನಿರ್ಮಿತಿ
೪. ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆ 'ಸನಾತನ ಪ್ರಭಾತ'ದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ-ಸಂಪಾದಕರು
೫. ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ (ಈಶ್ವರೀ ರಾಜ್ಯದ) ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೋಷ (೧೯೯೮)
೬. ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸಂತರು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಹಿಂದುತ್ವವಾದಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ !

(ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ 'www.Sanatan.org/Kannada)

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಡಾ. ಆಶವಲಿಯವರು ಸಾಧಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಭರವಸೆ !

ಸೂಲದೇಹಕ್ಕಿಹುದು ಸ್ಥಳಕಾಲಗಳ ಪರಿಮಿತಿ |

ಹೇಗಿರಲಿ ಸದಾ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ||

ಸನಾತನ ಧರ್ಮವಿಹುದು ನನ್ನ ನಿತ್ಯರೂಪ |

ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ||

Jayant Balaji Munde

17.5.1996

ಸದ್ಗುರು ಡಾ. ಚಾರುದತ್ತ ಪಿಂಗಳೆ, MS (ENT)

'ಹಿಂದೂ ಜನಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿ'ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹಿಂದೂಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ 'ಅ.ಭಾ. ಹಿಂದೂ ಅಧಿವೇಶನ'ವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಸನಾತನದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಕಲನಕಾರರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

(ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.)

ಅಧ್ಯಾಯ ೧. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ	೧೨
೧. ತೀರ್ಥ	೧೨
೨. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	೧೩
೩. ಜಾತಕದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಹಗಳಿಗನುಸಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೀರ್ಥಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು	೩೦
೪. ಸ್ಮಶಾನ, ಆಸ್ತತ್ರೆ, ಮನೆ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು (ಇತ್ತೀಚಿನ), ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು (ಇತ್ತೀಚಿನ ಸ್ಥಿತಿ) ಮತ್ತು ಸಂತರ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಗುಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣ	೩೦
೫. ವಿವಿಧ ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳು, ಅವುಗಳಿಂದ ಸಾಧನೆಗಾಗುವ ಲಾಭ, ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯ, ಕಾರ್ಯನಿರತ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಯೋಗಮಾರ್ಗ	೩೧
೬. ವಿವಿಧ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯ, ಕಾರ್ಯನಿರತ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಗಮಾರ್ಗ	೩೪
೭. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಧಗಳು, ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	೩೮
೮. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಧ, ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಯೋಗಮಾರ್ಗ	೪೧
೯. ಇತರ ಪಂಥೀಯರ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು	೪೨
ಅಧ್ಯಾಯ ೨. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಿತಿ	೪೪
೧. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತವೆ ?	೪೪

೨. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಶೋಧಕ ಭಗವಾನ್ ಪರಶುರಾಮ ಉಳಿ
೩. ಆಹುತಿದರ್ಶಕ ಆವಾಹನೆಯಿಂದ ಆಯಾ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಅವುಗಳ ನಿರ್ಗುಣ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ಮಾಡುವ ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೆಂದರೆ, ನಿರ್ಗುಣ
ಪೀಠ (ಸಂಕಟಮೋಚನ ಪೀಠ, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ) ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಉಳಿ
೪. ಸಂತರು, ಗುರುಗಳು, ಸದ್ಗುರುಗಳು ನಿಷ್ಕಾಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ
ಅವರು ವಾಸವಿರುವಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ಉಳಿ
೫. ಸಂತರು ಮತ್ತು ಋಷಿಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಪಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ
ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಉಳಿ
೬. ಶೇ. ೮೦ ರಷ್ಟು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಟ್ಟವಿರುವ ಸಂತರ ಸ್ಥಾನಗಳು ಉಳಿ
೭. ಪುಣ್ಯವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂತರ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಾನಗಳು ಉಳಿ
೮. ಧರ್ಮಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಮಾಜವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಉಳಿ
೯. 'ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರೀ ಲಹರಿಗಳ ಘನೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆಯೋ,
ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ
ಸೇರಿ ಈಶ್ವರೀ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.' ಉಳಿ
- ಅಧ್ಯಾಯ ೩. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವ** ಉಳಿ
೧. ಚೈತನ್ಯ ೨. ಪಾಪಮುಕ್ತಿ ಉಳಿ
೩. ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ ೪. ಸತ್ಸಂಗ ಉಳಿ
೫. ಸಾಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಉಳಿ
೬. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುನಂತರದ ಪ್ರವಾಸವು ಶುಭ
ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗುವುದು ೫೦
೭. ಭೂತಕಾಲದ ಜೀವಗಳ ಲಿಂಗದೇಹಗಳೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ
ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು ೫೦
೮. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಹತ್ವ ೫೦
- ಅಧ್ಯಾಯ ೪. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು** ೫೩

೧. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ ೫೩
೨. ಪುಣ್ಯ ೩. ಪಾಪ ೫೩
೪. ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಲಹರಿಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡರೆ
ಅವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ೫೪
- ಅಧ್ಯಾಯ ೫. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತರ ಮಹತ್ವ ೫೫**
೧. ಸಂತರು ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ೫೫
೨. ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಸಂತರ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಳಗಳ ಮಹತ್ವ ೫೬
೩. ಸಂತರು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಲು ದೇವತೆಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ೫೬
೪. ಸಂತರು ಮತ್ತು ಇತರರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ೫೬
೫. ಸಾಧು-ಸಂತರಿಂದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪಾವಿತ್ರೈ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ೫೭
೬. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂತರ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ೫೭
೭. ಸಂತರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ೫೭
೮. ಅವತಾರಿ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತವಿಡುವುದು ೫೮
೯. ಕುಂಭಮೇಳದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಂತರು
ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಗಂಗೆಯು ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು ! ೫೯
೧೦. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಂತರು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳವರು ೫೯
೧೧. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತರ ಬೋಧನೆ ೬೦
೧೨. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು, ಸಂತರ ದರ್ಶನ
ಮತ್ತು ಸದ್ಗುರುಪ್ರಾಪ್ತಿ ೬೦
೧೩. ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸಂತರು ಇವರ
ಪರಿಣಾಮದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕತೆ ೬೦
೧೪. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪಾವಿತ್ರೈವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರ ಮಹತ್ವ ೬೧
- ಅಧ್ಯಾಯ ೬. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ೬೪**
೧. ವೃತ್ತತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ೬೪
೨. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಮಹತ್ವ ೬೪

೩. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ೬೬
೪. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇರಬೇಕಾದ ವೃತ್ತಿ ೬೬
೫. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಲಾಭಗಳು ೬೮
೬. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳ ವಿಧಗಳು ೭೧
೭. ಯಾತ್ರೆಯ ಕ್ರಮ (ಪದ್ಧತಿ) ೭೨
೮. ಯಾತ್ರೆಯ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ೭೬
೯. ಯಾರಿಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ ? ೭೮
೧೦. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂತರ ದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದರ ಮಿತಿ ೭೮
೧೧. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸ್ನಾನ ಮತ್ತು ಶರೀರ, ಮನಸ್ಸು, ಆತ್ಮ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಇವುಗಳ ಶುದ್ಧಿಯ ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳು ೭೮
೧೨. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವ ಭಕ್ತರ ಅಪೂರ್ವ ಭಾವ ! ೭೮
- ಅಧ್ಯಾಯ ೭. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಿಂತ ಸಾಧನೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ೮೧**
೧. ಅಂತರ್ಮುಖತೆಯ ಮಹತ್ವ ೮೧
೨. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಮಿತಿ ಮತ್ತು ನಾಮಸಾಧನೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ೮೧
೩. ಗಂಗಾಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವುದು ೮೧
೪. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದರ್ಶನದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನಂದವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದು ೮೨
೫. ದೇಹರೂಪಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ತೀರ್ಥವನ್ನಾಗಿಸುವುದು ಅಂದರೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು, ಇದು ಎಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ೮೪
೬. ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಲ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ! ೮೪
೭. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭೂತಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ! ೮೪
- ೫ ಸಂಕಲನಕಾರರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿ ೮೬**

‘ತರತಿ ಪಾಪಾದಿಕಂ ಯಸ್ಮಾತ್’, ಅಂದರೆ ಯಾವುದರಿಂದ ನಾವು ಪಾಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕೆ ‘ತೀರ್ಥ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇವಲ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ (ಭವಸಾಗರದಿಂದಲೂ) ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅನೇಕ ಯುಗಗಳಿಂದ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ ಮನುಕುಲವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಪರಮಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆ; ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ.

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕೆಯು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳದ್ದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಚೈತನ್ಯವು ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ಚಿರಂತನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಚೈತನ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭಕ್ತರ ಎಲ್ಲ ಕಾಮನೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈಡೇರುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ದೇವತೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯದ ಲಾಭವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸತ್ತ್ವಗುಣ ವೃದ್ಧಿಸಲೆಂದೇ ಈಶ್ವರನು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರೀ ಊರ್ಜಿ (ಶಕ್ತಿ), ಚೈತನ್ಯ, ಆನಂದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರದಾನಿಸುವ ಮತ್ತು ಭಾವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಪೂರಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಈ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರ ನೊಂದಿಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಾಗಿರದೆ ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅತಿ ವಂದನೀಯ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಿತಿ, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂತರ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ವಿವಿಧ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ‘ಸಾಧನೆ’ಯಾಗಿದೆ. ಸಾಧನೆಯಾಗಲು

卐

ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು, ದೇವತೆಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದು, ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡುವುದು, ಉಪಾಸ್ಯ ದೇವತೆಯ ನಾಮಜಪ ಮಾಡುವುದು, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಸಮಯ ಈಶ್ವರನೊಂದಿಗೆ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಸಿಗುವುದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ಮಹತ್ವ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಗಳು, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಹಾತ್ಮೆಯು ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ಈ ವಸುಂಧರೆಯ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರರೂಪಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನಗಳ ಅನುಭೂತಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ತಳಮಳವು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಭಕ್ತಿಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ ಎಂದು ಈಶ್ವರನ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ! - ಸಂಕಲನಕಾರರು

卐

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಡಾ. ಜಯಂತ ಆರವಲೆಯವರ ಓರ್ವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಚಿತ್‌ಶಕ್ತಿ (ಸೌ.) ಅಂಜಲಿ ಮುಕುಲ ಗಾಡಗೀಳರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜಗತ್ತಿನ ಓರ್ವ ವಿದ್ವಾಂಸ ಅಥವಾ ಗುರುತತ್ವದ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು.

卐

ಪರಾತ್ಪರ ಗುರು ಡಾ. ಜಯಂತ ಆರವಲೆಯವರ

‘ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂಬ ಬಿರುದಿನ ಕುರಿತಾದ ವಿವೇಚನೆ !

೧೩.೨.೨೦೨೨ ರಿಂದ ‘ಸಪ್ತರ್ಷಿ ಜೀವನಾಡಿಪಟ್ಟಿ’ಯ ವಾಚನದ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪರಾತ್ಪರ ಗುರು ಡಾ. ಆರವಲೆಯವರನ್ನು ‘ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ‘ಪ.ಪೂ. [ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ]’ ಮತ್ತು ‘ಪರಾತ್ಪರ ಗುರು’ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕನುಸಾರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥದ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.